

HUBER R. — Empire ottoman, carte statistique des cultes chrétiens dressée par —. Le Caire, Bander et Gross. Միտոթիս 1,50×0'90 Տր.ս.

Քաղաքական քաղաքական մը չէ այս աշխարհա-
ցոյցը, այլ աւելի ազգագրական վիճակագրական
աղետակ մը, յորում շատ պայծառ կը տեսնուի
քաղաքներու կից զեանդուած գունտիշներու
մեղքով թէ եւրոպական թուրքերն կ'ապրող գաւա-
ռուացի մէջ կուտարուած ազգայնութիւններն ինչ-
պիսի եւ նոյնի տարածութիւնը դժեք տեսնել։ Ազ-
գային պատրիարքներու, ազգայնականներու, հիւպա-
ռաներու եւն, պատմական աղբիւրներէնց վրայ
հիմնուած ըլլալով բաւական վստահելի է եւ գա-
լափար մը կու տայ թէ եւրոպայի գաւառացի մէջ
մը ազգը գերակշռող տարրը կը կազմէ։ Ասոր կը
նպաստեն աշխարհայայցին կցուած շուրջ աշխա-
րհներէ ալ, որոնց մէջ միւս մի նշանակուած է իւրա-
քանիցի հասարակութեան ոչ միայն եկեղեցեաց
այլ նաեւ այլեւայլ առարկաներէ գլորցաց թիւն
առանձին առանձին։

Ուստի ոչ միայն եկեղեցական եւ վիճա-
կագրական, այլ եւ քաղաքական եւ ազգագրական
տեսակետով կարեւոր աշխատութիւն մը եւ միակն
իւր տեսակէն մէջ կը ներկայանայ այս գործը։ Սա-
կայն մեզի համար աւելի հետաքրքրական պիտի ըլլայ
Արիական Խորհրդի բաժինը, որ մինչեւ Մայիսի
վերջն կ'իմանալ թէ լոյս պիտի տեսնէ նոյն հեղինա-
կին աշխատութեանը աւելի մեծ ծաւալով։ Մինչ-
դեռ առաջիկայիս մէջ Հայերն հաղի հինգ վեց տեղ
երեսն կու գան, վերջնայն մէջ մեծաթիւ հասա-
րակութիւններէն մին պիտի նկատուին։ Ասոր
կ'անդրադառնանք ապա։ Ար յանձնեմք թէ մին եւ
թէ միւսը լոյսը ունեցողութեան։

Հ. Մ. ԱՊՊՈՑԵՆԸ

ՄԱՅԵՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՌԱՅԵՆԱԳԻՏԱԿԱՆ-ՀՈՐԵՎԱԿԱՆ ՀՐԴ- ՏԵՐԵԿԱՆԹԵՆՆԵՑ 1896—1910

(ԸՆԴՈՒՆԱԿԱՆ)

311. Bénéard Auguste. — Le clergé na-
tional arménien: L'Arménie, 1903, Nr. 176.

312. — — L'église arménienne: ՄԱՊ 1903,
Nr. 173.

313. — — Les lettres et les arts en Arménie:
ՄԱՊ 1905, Nr. 200.

314. — — La littérature populaire arménienne:
ՄԱՊ 1904, Nr. 188.

315. — — La littérature arménienne: ՄԱՊ
1902, Nr. 170.

316. — — Le Royaume d'Arménie: ՄԱՊ 1902.

316a. Benedetti. — La Question d'Orient:
Rev. d. deux mond. 1897. 1° Janv., p. 43—77.
Nr. 167.

317. Benndorf P. — Durch die Krim und den
Kaukasus. Reisebriefe. Leipzig, Eduard Strauch, 1899, 8°,
pp. 58. M. 1.50.

[ՀԱՊ. «ՀԱ», 1899, էջ 85 (Հ. 8. Տ.):]

318. Bent J. Thod. — [Biographie]: Ath. 1897,
May 15, p. 657; — Globus 71, p. 363.

*319. — — Travels amongst the Armenians:
Contemporary Rev. 70 (1897), p. 693—709.

[ԹԱՊԳ. «Բազմ», 1897, էջ 25-27 (Հ. Եղի.
Թորոնտո):]

320. Bent J. F. — Notes on the Armenians in
Asia Minor: Journ. Manch. Geogr. Soc., p. 220—222.
[Manchester 1890—1896.]

*321. Bérangier Dom. Théophile. —
Récits arméniens. Un nouveau tannaturge: Saint Ex-
péit, martyr en Arménie et patron des causes urgentes:
Mission Catholiques 1896. 13 Mars, p. 128.

*322. Bérard Victor. — L'affaire turque:
La Revue de Paris 1901, 15 Decembre.

323. — — La politique du Sultan. 3e éd. Paris
Calman Lévy, 1897. pp. XIX+361. Fr. 3.50.

[ՀԱՊ. «ՀԱ», 1897, Թ. 4: Mechveret 2 (1897)
Nr. 43 (Salomon Reinach).]

*324. — — 4° édit. ՄԱՊ 1910:

*325. — — Le Sultan et l'Europe. Paris, Cal-
mann Lévy, 1896.

*326. — — La Révolte de l'Asie. 2e édit. Paris
1910? Fr. 4.-.

327. — — The Sultan and his Subjects: Armenia
(Bost.) 2 (1906), Nr. 9, p. 40—3.

328. Berberian Minas — Kuvauksia Ar-
menia (— Հայկական նշմարներ): Helsinki, 1907—
1908, 8°, p. 31: Արմատու. Փիննակալս «Volvoja»
թերթէն։

329. Berberow R. — Die Armenier in der
Russien über Russland: Ein Sammelwerk. Herausgegeben
von J. Melnik. Frankfurt a. M. 1908, p. 640—656.

330. Berchem Max van. — ՏՊ՝ Lehmann-
Haupt. Materialien.

331. BergerPhilippe. — Auguste Carrière:
Journ. des débats, 114 (1909), Nr. 29.

332. Bergmann Eduard v. — Aus Meso-
potamien: Der christl. Orient 1 (1900), p. 172—77.

333. — — Das Christentum im Kaukasus: ՄԱՊ
2 (1901), p. 106—116, 124—5.

334. — — Von Trapezunt nach Diarbekir: ՄԱՊ
1 (1900), p. 122—126.

335. — — Die Gefahren der Mohammedaner-
Mission: Der christl. Orient 1897, p. 57—60.

336. Bericht, abgestattet am Internationalen
Sozialisten-Kongress in Kopenhagen von der armenischen
sozial-revolutionären Partei «Dschunakzution» (Türkri-
Kaukasus—Persien). Genf 1910. 8°, p. 82.

[Նոյնը նաեւ գտնուի ՄԱՊ-ում intr. Rapport
présenté etc]

337. Bericht des Hilfskomitees in Erzerum: Der
christl. Orient 1897, p. 92—93.

338. Bericht über die Tätigkeit d-r schweize-
rischen Hilfsvereine für Armenien 1896—97. Heraus-
gegeben von dem Zentralbureau der Hilfsvereine in
Neuchâtel. Neuchâtel, Attinger, 1897. 8°, p. 56. Fr. — 60.